

طرح‌های عربی، موانع عبری

کشورهای عربی و اسلامی در حالی نشست مشعرک برگزار کردند که کارشکنی‌های محور عبری-غربی ادامه دارد

غرب آسیا

حسین فاطمی

خبرنگار

دانست. دبیرکل اتحادیه عرب تأیید کرد: «در تمام یک ماه گذشته، از شورای امنیت درخواست آتش‌بس کردیم.» وی خاطرنشان کرد: «آوازی اجباری اهالی غزه یک جنایت بین‌المللی جدید است که ناقض قوانین بین‌المللی است و از سوی اعراب و جهان مردود است.»

رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین نیز در این باره گفت: «آزادگان جهان استانداردهای دوگانه‌ای که در آن مردم ما قربانی یک نسل‌کشی شوند، نخواهند پذیرفت. مقامات رژیم اشغالگر و حامیان آنها مسئولیت کشتار تک‌تک کودکان و زنان در این جنگ ناعادلانه را بر عهده دارند. از آمریکا می‌خواهیم به اشغال اراضی فلسطینی پایان دهد.»

این در حالی است که ایالات متحده با حمایت کامل خود از اشغالگری، مسئول عدم دستیابی به راه‌حل سیاسی برای بحران است. او همچنین تأکید کرد: «نوار غزه بخشی جدایی‌ناپذیر از کشور فلسطین است و راه‌حل سیاسی باید جامع باشد. از شورای امنیت می‌خواهیم که عضویت کامل کشور فلسطین را تأیید کند.»

در ادامه پادشاه اردن هم در سخنرانی خود با تأکید بر اینکه «جهان تاوان شکست در حل مسأله فلسطین را خواهد داد» تأکید کرد: «نمی‌توانیم در قبال شرایط فاجعه‌بار و خفقان‌آور نوار غزه سکوت کنیم. گدازه‌های انسانی در غزه باید امن و برای ارسال دائمی کمک‌ها باز بماند.»

رئیس‌جمهور مصر، عبدالفتاح السیسی، تأکید کرد: «ما در بیان مواضع هشدار داد که عدم توقف جنگ غزه، منجر به گسترش آن در منطقه خواهد شد.» او تأکید کرد: «خواستار آتش‌بس فوری و بدون قید و شرط هستیم و باید از آوارگی فلسطینیان به خارج از سرزمینشان جلوگیری شود. ما خواستار یک فرمول برای حل مناقشه بر اساس راه‌حل دولتی و تشکیل کشور فلسطین در مرزهای ۱۹۶۷ هستیم.»

رئیس‌جمهور اردوگان هم در سخنانش، غزه را به همسایگان خود توصیه کرد: «هرکس در برابر بی‌عدالتی در قبال مردم فلسطین سکوت کند شریک برابر در آن است. آمریکا و غرب مدعی حقوق بشر هستند، اما متأسفانه در مواجهه با اقدامات اسرائیل این موضوع را فراموش کرده‌اند.» او همچنین گفت که تسلیحات هسته‌ای که وجود آن توسط وزرای اسرائیل تأیید شده، باید مورد بررسی قرار گیرد.

شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر هم سخنانش را با یک سؤال شروع کرد که جامعه بین‌الملل تا کی به رفتار با اسرائیل فراتر از قوانین بین‌المللی ادامه می‌دهد. او خواستار باز شدن دائمی گدازه‌های انسان‌دوستانه امن برای ارسال کمک‌ها بدون هیچ مانع و شرطی شد و ابراز امیدواری کرد، «در آینده نزدیک به یک آتش‌بس بشردوستانه دست یابیم.» او همچنین تأکید کرد: «هدف قرار دادن مراکز

بهداشتی و درمانی و توجیه آن با ادعاهای اثبات‌نشده را بشدت محکوم می‌کنیم و از سازمان ملل می‌خواهیم یک تیم تحقیقاتی بین‌المللی در مورد بمباران بیمارستان‌ها بفرستد.»

ولیعهد کویت هم با اشاره به اینکه «اسرائیل مجازات دسته‌جمعی در غزه اعمال می‌کند»، افزود: «جنایات اسرائیل در غزه پیامدهای منفی پراگمات و ثبات منطقه و کل جهان دارد. این فاجعه نتیجه ناکامی جامعه جهانی در یافتن راه‌حل دائمی برای مسأله فلسطین است.»

بشار اسد هم نرشم بیشتر اعراب را مساوی با خشونت و قتل‌عام بیشتر صهیونیست‌ها علیه سایر کشورهای خاورمیانه توصیف و تأکید کرد: «با واقعیت جدیدی که مقاومت دلیر فلسطین بر منطقه ما تحمیل کرده است، ابزارهای سیاسی‌ای را در اختیار داریم که ما را قادر می‌سازد معادلات را تغییر دهیم.»

نشست دیروز با یک بیانیه پایانی خاتمه یافت. در این بیانیه بر لزوم شکست محاصره علیه غزه و ورود کاروان‌های حامل کمک‌های بشردوستانه به صورت فوری تأکید شد. این بیانیه ضمن محکومیت حمله رژیم اشغالگر علیه نوار غزه، جنایات‌های جنگی و کشتارهای شیعی انجام شده، بر لزوم لغو محاصره اعمال شده علیه غزه و ورود فوری کاروان‌های کمک‌های بشردوستانه که شامل مواد غذایی، دارو و سوخت به غزه است، تأکید کرده و از تمامی کشورها خواسته است، صادرات سلاح و تجهیزات نظامی اشغالگر را متوقف کنند. شرکت‌کنندگان در این نشست تأکید کردند: «جابه‌جایی حدود یک و نیم میلیون فلسطینی از شمال نوار غزه به جنوب آن را که طبق کنوانسیون چهارم ژنو ۱۹۴۹ و ضمیمه آن در سال ۱۹۷۷، نوعی جنایت جنگی محسوب می‌شود، محکوم می‌کنیم و از طرف‌های توافق ژنو می‌خواهیم که در محکومیت آن تصمیم و تدابیر جمعی اتخاذ کنند.»

«آن در پایان این بیانیه، از دادستان دیوان کیفری بین‌المللی خواهان آغاز تحقیقات فوری درباره جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت توسط ارتش رژیم صهیونیستی در سراسر اراضی اشغالی فلسطین از جمله بیت‌المقدس شرقی شدند.»

طرح‌های عربی گم‌شده در کارشکنی‌های عبری-غربی

با در نظر گرفتن فجایی که در عرصه میدانی برای ساکنان غزه در حال رقم خوردن است باید اذعان داشت که علیرغم تمام موضعگیری‌های مثبت، محکومیت‌ها، فراخوان سفر، تلاش برای برقراری آتش‌بس، نشست‌های متعدد از شورای امنیت تا مجمع عمومی

حمایت واشنگتن اکنون بردن خود نوعی مصونیت از هر گونه بازخواست و مجازات قائل است. ضمن آنکه نباید نادیده گرفت تلاش‌های پیشین برای حل و فصل مناقشه صهیونیست‌ها با فلسطینیان مانند طرح اسلو هم با همین دست کارشکنی رژیم اشغالگر و به پشت گرمی امریکایی‌ها به شکست انجامید.

۱۳ سپتامبر ۱۹۹۳ بود که اسحاق رابین، نخست‌وزیر وقت رژیم صهیونیستی و یاسر عرفات، رئیس وقت کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف)، توافق اسلورا در واشنگتن امضا کردند تا طبق آن دو طرف، به صورت متقابل یکدیگر را به رسمیت بشناسند و اصول تحقق صلح و خروج تدریجی رژیم صهیونیستی از کرانه باختری و نوار غزه را اعلام کنند. با گذشت این همه سال از این توافق، دیگر بر همان روشن شده که هدف اصلی از این توافق، پایان دادن بر چند دهه درگیری میان ساف و اسرائیل و کنار گذاشتن مقاومت مسلحانه در برابر رژیم صهیونیستی بود.

به همین دلیل است که بسیاری از مردم فلسطین خواستار اعلام لغو این قرارداد شوم و لغو هماهنگی امنیتی میان تشکیلات خودگردان و تل‌آویو و اجرای برنامه‌های مقاومت برای آزادسازی فلسطین هستند. قرار بود، بی‌مان اسلو فقط برای یک دوره پنج ساله اعتبار داشته باشد و سپس جای خود را به یک توافق دائمی بدهد. همچنین قرار بود طبق این توافق، تشکیلات خودگردان با اختیارات محدود تشکیل شود و درباره مسائل باقی‌مانده طی حداکثر سه سال بعد، مذاکره شود و در خصوص موضوعاتی چون بیت‌المقدس، آوارگان فلسطینی، شهرک‌های اسرائیلی، مسائل امنیتی و تعیین مرزها در توافق نهایی و دائمی تصمیم‌گیری شود. پس از سه دهه از امضای توافق اسلو، هیچ یک از رویاهای فلسطینی‌ها در خصوص صلح، تشکیل کشور و بازگشت آوارگان محقق نشده و این توافق رسماً یک توافق مرده است که تنها در خدمت منافع اشغالگر اسرائیلی و یک گروه بانفوذ در تشکیلات خودگردان است. بویژه که مردم فلسطین و گروه‌های مقاومت مخالف هماهنگی امنیتی میان این دو طرف هستند.

این توافق رسماً به عنوان «بیانیه اعلام اصول اولویت‌های موقت دولت خودگردان» شناخته می‌شود که نام آن به دلیل مکان انجام مذاکرات محرمانه یعنی شهر اسلو در نوار غزه، به توافق اسلو معروف شد. از طرف فلسطینی‌ها، «محمود عباس» رئیس وقت اداره امور ملی و بین‌المللی در ساف این مرحوم یاسر عرفات رئیس وقت ساف این توافق را امضا کردند و از طرف اسرائیل نیز، «شیمون پروزه وزیر خارجه وقت اسرائیل و «اسحاق رابین» نخست‌وزیر وقت که بعدها ترور شد، توافق مذکور را امضا کردند.

این توافق که پس از ۱۴ دور مذاکرات دوجانبه محرمانه بین دو طرف در شهری در نوار غزه (اسلو) صورت گرفت، به عنوان نقطه اوج توافق‌های حاصله میان دو طرف، یک تحول اساسی در روند سیاسی آرمان فلسطین به شمار می‌آید. قطعنامه‌های شورای امنیت که «هدف مذاکرات صلح، تشکیل یک مرجع انتقالی مستقل فلسطینی و یک مجمع منتخب (شورای قانونگذاری) برای فلسطینیان در کرانه باختری و نوار غزه، به مدت یک دوره انتقالی حداکثر تا پنج سال» باشد. به گونه‌ای که به حل و فصل مبتنی بر قطعنامه‌های شورای امنیت به شماره‌های ۲۴۲ (خروج اسرائیل از اراضی اشغالی ۱۹۶۷) و ۳۳۸ (تأیید اصول صلح عادلانه در خاورمیانه) منجر شود. این توافق آغاز این دوره از راه حل لخته‌خروج اسرائیل از اراضی غزه و اربحا مشخص کرد و شروع مذاکرات وضعیت نهایی را در اسرع وقت ممکن اعلام کرد، مشروط بر اینکه این دوره انتقالی میان اسرائیل و نمایندگان فلسطینی از سه سال تجاوز نکند. این مذاکرات قرار بود موضوعات باقی‌مانده مانند «قدس، آوارگان، شهرک‌های صهیونیست‌نشین، ترتیبات امنیتی، مرزها، روابط و همکاری با دیگر همسایگان و سایر موضوعات دارای اهمیت مشترک» را شامل شود. در این توافقنامه بر ضرورت مذاکره دو حیأت اسرائیلی و فلسطینی درخصوص مورد دوره انتقالی (توافقنامه انتقالی) مذاکره کنند که شامل ساختار شورای قانونگذاری، تعداد اعضای آن، انتقال مسئولیت‌ها از دولت نظامی اسرائیل و اداره مدنی آن به این شورا، و تعریف قوه مجریه، مقننه و دستگاه‌های قضایی مستقل و نیز ایجاد نهادهای ویژه برای بخش‌های حیاتی و توسعه‌های بود.

ساکن نوار غزه بعد از گذشت سسی سال و عقب‌نشینی از غزه و اربحا، این توافقنامه مؤید شروع انتقال اختیارات از دولت نظامی اسرائیل و اداره مدنی آن به فلسطینیان در زمینه‌های آموزش، فرهنگ، بهداشت، امور اجتماعی، مالیات‌های مستقیم و گردشگری، علاوه بر تشکیل نیروی پلیس شد. درخصوص نظم عمومی، نص این توافقنامه، بر تشکیل شورای قانونگذاری و نیروی پلیس فلسطین برای تأمین نظم عمومی و امنیت داخلی در کرانه باختری و غزه تأکید دارد. همچنین این توافقنامه به شورای قانونگذاری اجازه می‌دهد تا در چهارچوب اختیارات خود، قانون وضع کند، ضمن اینکه از فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها می‌خواهد که در دوره این توافق، به قوانین و دستورات نظامی روتین درخصوص موضوعات باقی‌مانده عمل کنند. پس از لازم‌الاجرا شدن این توافق نامه، می‌بایست یک کمیته مشترک ارتباط اسرائیل و فلسطین تشکیل شود تا اجرای آرام این اعلامیه و ضوابط آن را اداره کند تا به مسائلی که نیاز به هماهنگی دارد و سایر موارد در این چهارچوب رسیدگی شود. این توافقنامه همچنین تأسیس یک کمیته همکاری اقتصادی اسرائیل و فلسطین برای توسعه اقتصاد در کرانه باختری، غزه و اسرائیل و توسعه و اجرای برنامه‌های مشخص، بلافاصله پس از لازم‌الاجرا شدن بیانیه اصول را تأیید می‌کند. این توافق، نیاز به تسهیل همکاری بین طرف‌های فلسطینی و اسرائیلی و دولت‌های مصر و اردن را مطرح کرد. مقدمات این امر شامل تشکیل یک کمیته برای دادن اجازه ورود به افرادی است که از کرانه باختری و غزه در سال ۱۹۶۷ آواره شده بودند. همچنین انجام اقدامات لازم برای جلوگیری از هر ج و مرج و بی‌نظمی و رسیدگی به برخی از مسائل در همان زمینه. تسهیل اعلامیه اصول یا ضوابط آن از طریق مذاکره یا کمیته ارتباطی مشترک است، آنچه تا مذاکره حل نمی‌شود، می‌تواند مطابق سازگار مورد توافق دو طرف، یا توسط به داور از طریق کمیته ویژه حل شود. از لحاظ تاریخی، اسرائیلی‌ها به هیچ توافقی که امضا کرده‌اند، نه از نظر سیاسی و نه اقتصادی و نه میدانی پایبند نبوده‌اند. آنها از کرانه باختری عقب‌نشینی نکردند، مناطق مورد نظر را تحویل نداده و اجازه تشکیل یک کشور فلسطینی را ندادند. از هرگونه توسعه حتی در توافق اقتصادی خودداری کردند. آنها فقط به هماهنگی امنیتی متعهد باقی ماندند که منافع و اقتدار آنها را تأمین می‌کند، چیزی که تشکیلات خودگردان همچنان با قدرت به آن پایبند است.

این درحالی است که فلسطینی‌های ساکن نوار غزه بعد از گذشت سسی سال و مشخصاً در این یک ماه اخیر با شدیدترین تحریم‌ها، محاصره و قطع آب، غذا، برق، سوخت دارو و گاز در کنار بمباران، کشتار و تجاوز بی‌سابقه به بازرترین شکل ممکن دریاخته‌اند که طرح «اسلو» حاصلی نداشته و دیگر هیچ پایه‌ای ندارد زیرا منجر به دست‌مظلوم فلسطین کمک کند. نتیجه تعهدات اقتصادی و امنیتی شده که هنوز مورد در حال پرداخت آن هستند. از این منظر باید این واقعیت تلخ را در نظر داشت که حتی بهترین طرح‌های صلح عربی که روزها و هفته‌های اخیر مطرح شده بعد است که بتواند به بهبود وضعیت مردم مظلوم فلسطین کمک کند. چون کارشکنی صهیونیست‌ها با حمایت همه جانبه امریکایی‌ها مانند تمام این سال‌ها مانع از تحقق صلح، ایمنی و امنیت برای مردم فلسطین خواهد بود.

نشست دیروز با یک بیانیه خاتمه یابانی خاتمه یافت. این کاروان‌های محاصره لغو محاصره اعمال شده علیه غزه و ورود فوری کاروان‌های کمک‌های بشردوستانه شامل مواد غذایی، دارو و سوخت به غزه است، تأکید کرد: «نمی‌توانیم در قبال شرایط فاجعه‌بار و خفقان‌آور نوار غزه سکوت کنیم. گدازه‌های انسانی در غزه باید امن و برای ارسال دائمی کمک‌ها باز بماند.»

رئیس‌جمهور مصر، عبدالفتاح السیسی، تأکید کرد: «ما در بیان مواضع هشدار داد که عدم توقف جنگ غزه، منجر به گسترش آن در منطقه خواهد شد.» او تأکید کرد: «خواستار آتش‌بس فوری و بدون قید و شرط هستیم و باید از آوارگی فلسطینیان به خارج از سرزمینشان جلوگیری شود. ما خواستار یک فرمول برای حل مناقشه بر اساس راه‌حل دولتی و تشکیل کشور فلسطین در مرزهای ۱۹۶۷ هستیم.»

رئیس‌جمهور اردوگان هم در سخنانش، غزه را به همسایگان خود توصیه کرد: «هرکس در برابر بی‌عدالتی در قبال مردم فلسطین سکوت کند شریک برابر در آن است. آمریکا و غرب مدعی حقوق بشر هستند، اما متأسفانه در مواجهه با اقدامات اسرائیل این موضوع را فراموش کرده‌اند.» او همچنین گفت که تسلیحات هسته‌ای که وجود آن توسط وزرای اسرائیل تأیید شده، باید مورد بررسی قرار گیرد.

شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر هم سخنانش را با یک سؤال شروع کرد که جامعه بین‌الملل تا کی به رفتار با اسرائیل فراتر از قوانین بین‌المللی ادامه می‌دهد. او خواستار باز شدن دائمی گدازه‌های انسان‌دوستانه امن برای ارسال کمک‌ها بدون هیچ مانع و شرطی شد و ابراز امیدواری کرد، «در آینده نزدیک به یک آتش‌بس بشردوستانه دست یابیم.» او همچنین تأکید کرد: «هدف قرار دادن مراکز

بهداشتی و درمانی و توجیه آن با ادعاهای اثبات‌نشده را بشدت محکوم می‌کنیم و از سازمان ملل می‌خواهیم یک تیم تحقیقاتی بین‌المللی در مورد بمباران بیمارستان‌ها بفرستد.»

ولیعهد کویت هم با اشاره به اینکه «اسرائیل مجازات دسته‌جمعی در غزه اعمال می‌کند»، افزود: «جنایات اسرائیل در غزه پیامدهای منفی پراگمات و ثبات منطقه و کل جهان دارد. این فاجعه نتیجه ناکامی جامعه جهانی در یافتن راه‌حل دائمی برای مسأله فلسطین است.»

بشار اسد هم نرشم بیشتر اعراب را مساوی با خشونت و قتل‌عام بیشتر صهیونیست‌ها علیه سایر کشورهای خاورمیانه توصیف و تأکید کرد: «با واقعیت جدیدی که مقاومت دلیر فلسطین بر منطقه ما تحمیل کرده است، ابزارهای سیاسی‌ای را در اختیار داریم که ما را قادر می‌سازد معادلات را تغییر دهیم.»

نشست دیروز با یک بیانیه پایانی خاتمه یافت. در این بیانیه بر لزوم شکست محاصره علیه غزه و ورود کاروان‌های حامل کمک‌های بشردوستانه به صورت فوری تأکید شد. این بیانیه ضمن محکومیت حمله رژیم اشغالگر علیه نوار غزه، جنایات‌های جنگی و کشتارهای شیعی انجام شده، بر لزوم لغو محاصره اعمال شده علیه غزه و ورود فوری کاروان‌های کمک‌های بشردوستانه که شامل مواد غذایی، دارو و سوخت به غزه است، تأکید کرده و از تمامی کشورها خواسته است، صادرات سلاح و تجهیزات نظامی اشغالگر را متوقف کنند.

رئیس‌جمهور مصر، عبدالفتاح السیسی، تأکید کرد: «ما در بیان مواضع هشدار داد که عدم توقف جنگ غزه، منجر به گسترش آن در منطقه خواهد شد.» او تأکید کرد: «خواستار آتش‌بس فوری و بدون قید و شرط هستیم و باید از آوارگی فلسطینیان به خارج از سرزمینشان جلوگیری شود. ما خواستار یک فرمول برای حل مناقشه بر اساس راه‌حل دولتی و تشکیل کشور فلسطین در مرزهای ۱۹۶۷ هستیم.»

رئیس‌جمهور اردوگان هم در سخنانش، غزه را به همسایگان خود توصیه کرد: «هرکس در برابر بی‌عدالتی در قبال مردم فلسطین سکوت کند شریک برابر در آن است. آمریکا و غرب مدعی حقوق بشر هستند، اما متأسفانه در مواجهه با اقدامات اسرائیل این موضوع را فراموش کرده‌اند.» او همچنین گفت که تسلیحات هسته‌ای که وجود آن توسط وزرای اسرائیل تأیید شده، باید مورد بررسی قرار گیرد.

شیخ تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر هم سخنانش را با یک سؤال شروع کرد که جامعه بین‌الملل تا کی به رفتار با اسرائیل فراتر از قوانین بین‌المللی ادامه می‌دهد. او خواستار باز شدن دائمی گدازه‌های انسان‌دوستانه امن برای ارسال کمک‌ها بدون هیچ مانع و شرطی شد و ابراز امیدواری کرد، «در آینده نزدیک به یک آتش‌بس بشردوستانه دست یابیم.» او همچنین تأکید کرد: «هدف قرار دادن مراکز